1857.

BREDASCHE COURANT.

DONDERDAG 15 OCTOBER.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 12den October.

Bij het opbreken van het kamp van Chalons heeft de Keizer de volgende legerorder uitgevaardigd: »Soldaten! De tijd dien wij te zamen hebben doorgebragt zal niet verloren zijn geweest. Uwe militaire instructie heeft aangewonnen en de banden welke ons verbonden zijn nauwer toegehaald. — Toen de generaal *Bonaparte* den roemrijken vrede van Campo Formio had gesloten haastte hij zich de overwinnaars van Italië naar de pelotons- en bataillonsschool terug te zenden, en toonde daardoor hoezeer hij het, zelfs voor oude soldaten, noodig achtte gedurig tot de grondregelen der theorie terug te keeren. Die les is niet vergeten. Naauwelijks uit een roemrijken veldtogt teruggekeerd, hebt gij u weder met ijver aan de praktische studie der evolutiën overgegeven en het kamp van Chalons ingewijd, dat voor geheel het leger tot eene groote school van manoeuvres worden zal. De Keizerlijke garde zal dus, evenzeer in vredes- als in oorlogstijd, altijd het goede voorbeeld geven. Goed onderwezen, aan tucht gewend, gereed om voor het heil des Vaderlands alles te verduren, zal zij voor de linietroepen, uit welke zij is voortgekomen, een billijk voorwerp van naijver zijn en met hen er toe bijdragen om dien ouden roem onzer onsterfelijke legerbenden ongeschonden te bewaren, die alleen door de overmaat van haren roem en van hare zegepralen zijn bezweken. — *Napoleon.*"

— De maarschalk *Baraguay d'Hilliers* is in het kamp van Chalons van zijn paard gestort en gisteren avond herwaarts vervoerd. Hij scheen veel door de gevolgen van zijnen val te lijden.

— Den heer *Horace Vernet* zou zijn opgedragen eene schilderij te vervaardigen van de in het kamp van Chalons uitgevoerde groote manoeuvres. Eene reeks photographiën is gemaakt door den heer *Legray*, wien de Keizer daartoe in de gelegenheid had gesteld.

— Van verschillende zijden wordt verzekerd, dat prins *Murat* tot onderkoning der Donau-Vorstendommen zou worden verheven.

— Bij een keizerlijk besluit van den 8sten dezer is een nieuw reglement voor het Collège de France vastgesteld. Deze inrigting van hooger onderwijs stond tot nog toe schier geheel onder bestuur der vergadering harer hoogleeraren; bij het nieuwe reglement wordt zij onder regtstreeksch en onmiddellijk gezag des ministers van onderwijs gesteld. In de ministeriële voordragt, waarop dat besluit genomen is, wordt gezegd dat deze verandering met de pligten en regten des gouvernements strookt; want dat het »in zake van openbaar onderwijs volstrekt noodig is het hoofdbeginsel van des Staats regtstreeksch gezag en werkelijke verantwoordelijkheid te handhaven."

— Een bij het Brusselsche dagblad *le Nord* ontvangen schrijven uit Parijs had gemeld, dat het Fransche gouvernement in den laatsten tijd aan Engeland weder vele blijken van opregte vriendschap gegeven heeft, en aan hetzelve in het vervoer van troepen naar Indie zoo veel mogelijk behulpzaam wenscht te zijn, en dat het heeft aangeboden het Fransche grondgebied voor den doorvoer van Engelsche troepen open te stellen, en ook in Egypte volle vrijheid tot dien doorvoer te verwerven. Het *Journal des Débats* zegt de waarheid van dat berigt te kunnen bevestigen, maar niet te weten of die aanbiedingen in de daad, zoo als de berigtgever van het eerstgenoemde blad verzekert, door Engeland afgewezen zijn.

— Prins *Napoleon* zal spoedig zijne residentie uit het Palais Royal naar zijn nieuw hotel in de Champs-Elysées overbrengen, welk hotel eene volkomen getrouwe nabootsing is van het beroemde huis van *Diomedes* te Pompeji.

— Te Carrara, in het hertogdom Modena, zijn den 28sten September jl. wanordelijkheden voorgevallen, waaraan de politieke hartstogten niet vreemd geweest schijnen te zijn; eenige menschen zijn daarbij omgekomen. Dien ten gevolge is die stad, volgens een berigt uit Genua van den 7den dezer, wederom in staat van beleg gesteld en haar garnizoen met 300 man troepen versterkt.

— De Paus heeft in het Consistorie van 25 September jl. aan het kardinaalscollegie verslag van zijne reis gedaan. Zijne Heiligheid zeide, dat zijn togt, hoofdzakelijk ondernomen met het doel om de Heilige Maagd te Loretto te aanbidden, door God gezegend was; verder vermeldde hij met innige vreugde de blijken van gehechtheid aan den Roomschen Stoel, welke hij in de provinciën van den Kerkelijken Staat en in de aangrenzende Landen ook van de Vorsten en van de bevolking ontvangen had. »Onze reis — zegt hij — was een onafgebroken triomftogt voor onze heilige godsdienst. Het was overal zigtbaar, dat het geloof en de godsdienst in het hart der volkeren nog vol leven zijn, wel verre van te verflaauwen, zoo als gewenscht wordt door die goddelooze lieden, welke niet schromen te beweren dat de Katholieke godsdienst haren tijd gehad heeft." Tevens werd door Zijne Heiligheid het houden van openbare gebeden voor den verderen opbouw der Kerk aanbevolen, en daaraan de belofte van eenen volledigen aflaat verbonden.

— Uit brieven uit Madrid blijkt nog niets naders met zekerheid nopens de ministeriële crisis; de maarschalk *Narvaez* had echter zijn hotel verlaten. Het waarschijnlijkste was, dat den heer *Bravo Murillo* het vormen van een Ministerie zou worden opgedragen.

— Er zijn nog geene berigten uit Spanje ontvangen, uit welke de afloop der ministeriële krisis met zekerheid op te maken is.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 11den October.

Eene der eerste verrigtingen, waarmede de Kroonprins *Karel* van Zweden zijn Regentschap heeft ingewijd, bestaat in gewigtige benoemingen bij het leger en de marine. Zijnen broeder *Oscar* heeft hij het bevel over de brigaden der garde opgedragen, den baron *Wreede* tot chef der Zweedsche artillerie en den heer *Annersfeld* tot contre admiraal en chef van de directie der marine benoemd. De vrijzinnige partij in Zweden, die vroeger van zijn verzet tegen de hervorming der Staatsregeling eene grief tegen hem maakte, schijnt zich later, uit hoofde der door hem tegen Rusland aangenomen houding, met hem verzoend te hebben.

— Uit St. Petersburg wordt gemeld dat het Russische eskader, hetwelk de rivier Amur, in het noordoosten van Aziatisch Rusland, tot standplaats heeft, zich naar de Chinesche haven Shanghai begeven heeft en aldaar met vijf ligte oorlogsschepen versterkt worden zou. Rusland zou misnoegd zijn omdat het Pekingsche hof geweigerd heeft den admiraal *Putiatin* als buitengewonen gezant te ontvangen, en de Chinesche overheden zijn misnoegen willen doen gevoelen.

— Het den 9den uitgegeven bulletin over den toestand des Konings van Pruissen luidt: »Gisteren avond vertoonden zich bij Z. M. den Koning plotseling congestiën naar het hoofd, welke gedurende den nacht en tegen den morgenstond eenigermate zijn afgenomen.

De latere berigten luiden intusschen gunstiger. Een der jongste behelst het volgende:

»Z. M. de Koning heeft gedurende den nacht veel en gerust geslapen, maar gevoelt zich bij het ontwaken zeer vermoeid. De verschijnselen van congestie verdwijnen meer en meer."

De half-officiële *Zeit* zegt in haar ochtendblad van den 11den, dat volgens de in den nacht uit Potsdam ontvangen berigten in den toestand des Konings eene gewenschte verbetering plaats had.

Al de leden van het Koninklijk gezin zijn op het kasteel Sans-Souci vereenigd, terwijl de eerste minister *von Manteuffel* zich voortdurend te Potsdam bevindt, alwaar ook de bijeenkomsten van den ministerraad gehouden worden.

— Uit Dresden wordt gemeld dat H. K. H. de Prinses *Maria*, oudste dochter des Konings van Saksen (geboren den 22sten Januarij 1827), den 8sten dezer overleden is.

— De wijnoogst in de Rijnprovincie is thans overal in vollen gang en voor het eerst in verscheiden jaren hoort men weder het vrolijk lied der wijnlezers.

— Een telegraphisch berigt uit Weenen van gisteren zegt dat te Belgrad een voorgenomen aanslag tegen het leven van den Vorst van Servie, waarmede plannen van revolutionairen aard verbonden waren, ontdekt is en dat verscheiden aanzienlijke personen, welke daarbij betrokken schenen te zijn, in hechtenis zijn genomen.

— Telegraphische berigten uit Jassy melden dat de vertegenwoordigende vergadering van Moldavie den 4den dezer door den bisschop der hoofdstad plegtig geopend is onder groote deelneming van de zijde der bevolking. De Kaimakam trok bij die gelegenheid in plegtigen optogt door de stad en nam de troepen van het garnizoen in oogenschouw. De volksmenigte legde hare belangstelling door velerlei kreten aan den dag; daaronder hoorde men het meest den wensch naar handhaving van Moldavie's regt om zich zelf wetten te geven.

ENGELAND.

LONDEN, den 11den October.

Men verzekert dat maatregelen genomen zijn om H. M. Koningin *Victoria* onverwijld tot Keizerin van Hindostan uit te roepen, en denkt

lijk zal de eerstvolgende telegraaf de tijding overbrengen dat die proclamatie te Calcutta geschied is.

— Te Londen zijn van regeringswege berigten uit Indie, loopende tot 17 September jl., openbaar gemaakt. Naar luid daarvan was de staat der zaken over het algemeen niet verergerd, maar in eenige opzigten veeleer verbeterd. De generaal *Havelock* had de muiters op nieuw bij de vesting B[illegible] geslagen, maar was door gebrek aan genoegzame krijgsmagt belet verder te rukken en naar Cawnpore teruggetrokken, om aldaar de aankomst van versterkingen af te wachten. Zoodra hij deze ontvangen had, zou hij weder voorwaarts trekken om Lucknow te ontzetten. Ook in eene andere ontmoeting waren de opstandelingen door den generaal *Havelock* geslagen en met groot verlies afgetrokken. Intusschen hield het garnizoen te Lucknow zich staande, en weerde manmoedig den vijand af.

Den 1sten September was de generaal *Outram* met versterkingen te Allahabad aangekomen; hij zou daarmede denkelijk den 9den Cawnpore bereikt hebben.

Bij Dinapore waren de muiters door de troepen onder bevel van den generaal-majoor *Eyre* geslagen.

Voor Delhi werden door de belegeraars de operatiën onvermoeid voortgezet. De generaal *Nicholson* had met zijne troepen de omstreek dier vesting bereikt; den 26sten Augustus had hij eene afdeeling van de muiters bij Nujufgur ontmoet en geslagen, en hunne legerplaats benevens 13 stukken geschut vermeesterd. Delhi zou bestormd worden, zoodra men het zware geschut ontvangen had, welks aankomst tegen de eerste dagen van September verwacht werd.

Eene uit Agra gerukte kolonne Britsche troepen, onder bevel van den brigade-generaal *Montgommery*, had den 26sten Augustus bij Allyghur eene bende opstandelingen verslagen.

Er waren nog drie regementen inlandsch krijgsvolk in openbaren opstand gekomen, namelijk een regement infanterie te Ferozepore en te Peshawur, en een regement kavallerie van het leger van Bombay; dit laatste regement was echter ontwapend. Buitendien was nog op eenige andere plaatsen van Bengalen oproer onder het inlandsche krijgsvolk uitgebroken maar weldra gedempt.

De steden Allahabad en Benares werden in staat van tegenweer gesteld, daar zij uit Oude eenen aanval van opstandelingen te duchten hadden. Ook uit Calcutta waren troepen naar de bedreigde punten gezonden.

Het eerste van de twee uit de Kaapkolonie overgezonden regementen, het 89ste, had Bombay bereikt; het 95ste werd er spoedig verwacht.

In de presidentschappen Madras en Bombay, alsmede in de landstreek Punjaub, in Midden-Indie en in Bundelkund bleef het rustig. De viering van den Mohurrum, een der hooge feesten van de Mohammedaansche godsdienst, was overal in Indie zonder rustverstoring afgeloopen.

— De *Times* oordeelt dat de jongste Indische berigten als gunstig moeten beschouwd worden, ja dat blad acht die zelfs de gunstige welke sedert den aanvang der troebelen ontvangen zijn, en voorspelt hoe; met medewerking der troepen die weldra hunne bestemming bereikt zullen hebben, de opstand binnen een niet zeer lang tijdverloop geheel zal gedempt zijn.

— De *Morning-Star* berigt, dat de Regering lord *Canning* heeft uitgenoodigd, vrijwillig zijn ontslag te nemen uit de betrekking van gouverneur-generaal van Engelsch Indie. Geen der andere Londensche dagbladen maakt nog gewag van deze indirecte terugroeping van genoemden lord.

Men verneemt, dat twee hoofdagenten der Indische Maatschappij zich van hier naar Alexandrie begeven, voorzien van de vereischte volmagt tot het nemen van de noodige maatregelen voor den doortogt der Engelsche troepen, die zich naar Indie begeven, door de landengte van Suez.

— Op de algemeene bede- en boetedag, jl. Woensdag in Engeland gehouden, heeft de heer *Spurgeon*, de geliefkoosde volkspreker, eene openbare godsdienstoefening gehouden in het zoogenaamde Kristallen Paleis, eene voor het onderrigt en genoegen des publieks bestemde plaats te Sydenham in de omstreek van Londen. 23,654 personen hadden toegangkaartjes gekocht, en zij allen konden nagenoeg ieder woord van den kanselredenaar duidelijk verstaan; een schier voorbeeldeloos feit, gelijk de Londensche dagbladen zeggen, in de jaarboeken der welsprekendheid. Merkwaardig was ook de inhoud der rede. Onder de zonden, waarvoor Engeland door den Indischen opstand gestraft werd, rekende de prediker in de eerste plaats het gedoogen der Hindosche godsdienst, en vervolgens de gebreken en ongeregtigheden van het Engelsche bestuur in Indie. Als een gedeelte der aan Engeland wegens zijne zonden opgelegde straf beschouwde hij de noodzakelijkheid, om de cipayers te straffen en geheel uit te delgen, want zij waren geene vijanden, maar moordenaren, die door [illegible] hadden en niet beoorloogd maar uitgeroeid moesten worden.

— Volgens berigt uit Lissabon van den 1 dezer was de aldaar uitgebroken koortsziekte nog toenemende. Eene door den minister van binnenlandsche zaken zamengeroepen commissie van deskundigen had, naar verzekerd werd, verklaard dat er werkelijk verscheiden gevallen van gele koorts voorgekomen waren, maar dat de eigenlijke kenmerken dezer verschrikkelijke ziekte zich niet bij al de koortslijders voordeden.

Een berigt uit Lissabon van den 4 dezer zegt dat in die stad sedert omstreeks drie weken dagelijks gemiddeld 15 tot 18 personen aan de gele koorts stierven, dat de handelszaken er dien ten gevolge nagenoeg stil stonden, en dat de overheden ijverig werkzaam waren om de noodlijdenden te hulp te komen en om alles weg te ruimen wat de verspreiding der besmetting zou kunnen bevorderen.

Hetzelfde berigt zegt dat de ziekte ook tot Oporto en Vigo overgeslagen scheen te zijn.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 14den October.

Openbare Vergadering van den Gemeenteraad te Breda van 12. October 1857.

Tegenwoordig de Heeren: *Van Mierlo*, *Kerstens*, *van der Burgh*, *Van de Goorbergh*, *Van Alphen*, *De Man*, *Van der Hoeven*, *Ingenhousz*, *Rens*, *Cuypers*, *De Roy* en *Mastboom*, Voorzitter.

Goedkeuring der Notulen van 19. September jl.

A. Behandeling der volgende aangehouden zaken:

1. Het Adres van *L. Ruijssenaars*, Bierbrouwer alhier; betreffende de door hem aan het Departement van Binnenlandsche Zaken ingediende bezwaren tegen de Plaatselijke Belasting op de Bieren. — Waaromtrent wordt in overweging genomen, dat de des betrekkelijke verordening nog te kort in werking is, om over de medegedeelde bezwaren te oordeelen, zoodat zal behooren afgewacht te worden, of die werkelijk tot onbillijkheden en onregelmatigheden zal aanleiding geven.

2. Adressen van *N. P. C. van Meys* en *C. Verhaar*, om teruggaaf van betaalde Plaatselijke Belasting voor Steenkolen, welke uit hoofde van den lagen waterstand niet tijdig zijn kunnen binnengevoerd worden. — Afgewezen als zijnde daartoe geene termen gevonden.

3. Besluit om gemeenschappelijk met het Gemeentebestuur van Ginneken en Bavel nog in den loop van dit jaar aan te besteden het beklinkeren van den weg van Strijbeek in de rigting van Hoogstraten.

4. Het rapport der Commissie betreffende het schoon- en diephouden der vaarten en grachten. — Waaromtrent de beslissing wordt aangehouden.

B. Ingekomen stukken:

1. Missive van Gedep. Staten, geleidende een adres aan den Minister van Binnenlandsche Zaken, van de Brouwers te Ginneken, houdende bezwaren tegen de Plaatselijke Belastingen op de Bieren bij invoer, in vergelijk van die binnen de Gemeente gebrouwen. — Aangehouden.

2. Missive van den Stads-Architect, houdende berigt dat *A. J. Claessen* afziet van den aankoop van een gedeelte stads grond bij het Mestplein. — Renvooi aan Burgem. en Weth.

3. Proces-Verbaal der driemaandelijksche Kasopneming bij den Ontvanger. — Benoemd eene Commissie tot onderzoek naar het goed slot over de dienst van 1856.

4. Adres van *J. Freijters* te Princenhage, omtrent het oprigten en exploiteren voor zijne rekening eener Gaz-Fabriek binnen deze Gemeente. — Deponeren bij de des betrekkelijke stukken.

5. Adres der *Muziek-Vereeniging*, „Vlijt en volharding" om de medewerking van het Gemeente bestuur tot het houden van eene Muziek-Concours in 1858. — Is besloten aan het Bestuur dier Vereeniging de belangstelling te betuigen, met vrijlating om zich na vaststelling van het programma nader te adresseren.

6. Adres van *F. van den Noord* te Prinsenhage, om verlenging der pacht van het Trekpad voor [illegible] jaren, tegen verminderden prijs. — Op grond van de bepalingen der Gemeente-Wet wordt tot de publieke Verpachting besloten.

7. Adressen van *J. de Leij*, te Prinsenhage, betreffende het aan hem onderhands aanbesteden van het schoon- en diep houden der Mark of Haven, voor *f* 1075, in drie jaren. — Waarop is besloten niet te attenderen.

C. De Voorzitter gemagtigd om met Regenten van het R. K. Gasthuis in overleg te treden, wegens de inrigting in dat gesticht van een lokaal ter verpleging van Syphilistische Lijders.

D. Rapport der Commissie wegens het onderzoek der Rekening van het Oud-mannen-Gasthuis over 1856. — De opening nader bepalen.

E. Besloten het Ontwerp-Reglement voor de Teekenschool, in eene volgende vergadering te behandelen.

F. Rapport der Commissie voor de Armenschool, wegens de opening op den 5 dezer der opgerigte Herhalingschool.

G. Ten gevolge de rapporten van de Commissie van fabriekage, worden onder wijzigingen goedgekeurd, de Ontwerp-Conditiën voor de verhuring der St. Joost-Kapel, voor zes jaren, en voor de aanbesteding der benodigde olie voor de verlichting dezer Gemeente, gedurende het tegenwoordig saizoen.

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van Maandag is het in het hoofdkiesdistrict Amersfoort gekozen lid, de Heer *Van Asch van Wijck*, als zoodanig toegelaten.

Zijn ingekomen een wets-ontwerp tot vaststelling der [illegible] uitgaven wegens den arbeid der gevangenen voor 1858, en een wets-ontwerp regelende de [illegible] pensioenfonds van burgerlijke ambtenaren voor 1858.

Aan de Kamer is medegedeeld dat de leden onderzocht hebben in de afdeelingen de volgende wets-ontwerpen: 1°. dat betreffende de benoembaarheid van vreemdelingen tot landsbedieningen; 2°. die tot regeling van het muntwezen in Nederlandsche Indie; 3°. die betreffende wijziging van den accijns op het binnenlandsche en buitenlandsch gedistilleerd; 4°. die tot vastelling der hoofdstukken V—XII der Staatsbegrooting voor 1858; alsmede de wet op de middelen.

De Kamer heeft achtereenvolgens met algemeene [illegible] stemmen aangenomen de wets-ontwerpen:

tot wijziging van hoofdstuk II der Staatsbegrooting voor 1856, en tot wijziging en verhooging van hoofdstuk IX*B* der Staatsbegrooting voor 1856.

Over het eerste voerde het woord de Minister van Finantiën, over het laatste de heer *van Bosse* en de Minister van Finantiën.

Aan het einde der zitting heeft de Commissie voor de verzoekschriften omtrent eenige in hare gestelde adressen verslagen uitgebragt.

De leden hebben zich daarna naar hunne afdeelingen begeven tot onderzoek van het wets-ontwerp op de nationale militie en schutterijen.

— Naar men verneemt gaan de afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten Generaal dagelijks voort met het onderzoeken der ontwerpen van wet van verschillenden aard, die aanhangig zijn. Reeds is dit in de laatste weken met vele ontwerpen het geval geweest, en het onderzoek zal ook deze week met ijver worden voortgezet. Zoodra die overwegingen in de afdeelingen zullen afgeloopen zijn, zal de Kamer, naar men verzekert, in afwachting van het opmaken van de verslagen door de kommissiën van rapporteurs en het beantwoorden van die verslagen door de Regering, gedurende eenige weken uiteengaan, ten einde bij hare terugkomst de beraadslagingen over de gedane voorstellen achtereenvolgens te doen plaats hebben.

— Bij besluit van den 18den September 1857, n°. 70 heeft Zijne Majesteit goedgevonden, alsnog te benoemen tot ridder der 4de klasse van de Militaire Willemsorde, den hier te lande aanwezigen gepensioneerden kapitein der infanterie van het leger in Nederlandsch Indie *J. M. Kern*, ridder der 4de klasse dier orde, en zulks uit hoofde van zijne in der tijd bewezene diensten bij de krijgsverrigtingen ter Sumatra's Westkust.

— Bij besluit van den 7den October 1857, n°. 53 heeft Zijne Majesteit goedgevonden, den majoor der infanterie van het leger in Nederlandsch Indie *J. C. L. Smits* alsnog te bevorderen tot ridder der 3de klasse van de Militaire Willems-orde ter zake van zijn gehouden gedrag in de Westerafdeeling van Borneo, op den 21sten November 1850.

— Bij Koninklijk besluit van den 8sten October 1857, n°. 91, is de 1ste luitenant van het wapen der infanterie van het leger in Nederlandsch Indie *T. C. J. van Dentzsch* alsnog benoemd tot ridder der 4de klasse van de Militaire Willems-orde, ter zake van zijne verrigtingen, bij de in de maand Junij 1856 plaats gehad hebbende expeditie naar de baai van Tomorie (Oostkust van Celebes).

— Zijne Majesteit heeft, bij besluit van den 8sten dezer, n°. 98, goedgevonden den kapitein-ter-zee *H. Wipff*, kommanderende het wachtschip te Willemsoord, met ingang van den 1sten dezer maand, tevens te benoemen tot kommandant van het Koninklijk Instituut voor de Marine te Willemsoord.

— Volgens bij het Departement van Marine ingekomen rapporten is Zr. Ms. fregat *de Admiraal van Wassenaar* den 27sten September jl. van Port-Mahon naar Napels vertrokken. Etat-major, equipage en schip in den besten staat. De *Wassenaar* was den 21sten September te gelijk met het Fransche eskader onder den vice-admiraal *Tréhouart*, van Barcelona onder zeil gegaan, en had als zeilschip uitmuntend voldaan.

— H. M. de Koningin wordt tegen het einde der volgende maand in de residentie terugverwacht.

— Naar men verneemt wordt Z. K. H. de Prins van Oranje in de eerste dagen der volgende maand van HD. zeereis in de residentie terugverwacht.

— Door de provinciale commissie voor het lager onderwijs in deze provincie is onder de tegenwoordige wet in de afgeloopen week, alhier hare laatste vergadering gehouden. Om het groot aantal aspiranten, heeft die commissie in plaats van twee dagen, die daartoe anders besteed worden, drie dagen voor het afnemen der examens moeten bestemmen; niet minder dan 96 aanvragen van schoolhouderessen waren gedaan. De afloop van dat examen is als volgt: Voor den 2en onderwijzersrang hebben zich aangeboden 13 aspiranten, toegelaten 5, afgewezen 8. Voor den 3en rang 33, toegelaten 22, afgewezen 11. Voor den 4en rang 3, beide toegelaten. Voor onderscheiden talen 15, toegelaten 7, afgewezen 8. (Eén aspirant werd voor ééne taal toegelaten, en voor ééne andere afgewezen.) Van de 96 zich aangeboden hebbende schoolhouderessen, verkregen 48 akten als schoolhouderessen, waarvan 48 toegelaten, 14 afgewezen. 36 voor bijzondere vakken en talen, waarvan 24 toegelaten, 12 afgewezen. 7 vreemdelingen waarvan 3 voor het Fransch, twee werden toegelaten, 1 afgewezen. 3 voor het Hoogduitsch, allen toegelaten en 1 voor het Nederl. en Hoogduitsch, insgelijks toegelaten.

— Uit Made en Drimmelen wordt gemeld dat de zalmvangst, welke in die gemeente het voornaamste middel van bestaan uitmaakt, dit jaar, in vergelijking met de laatste jaren, gunstig is geweest. Het meerendeel van den gevangen zalm werd naar Belgie en Frankrijk verzonden. De prijzen, die gedurende den zomer f 1,30 a f 1,40 het Ned. pond hebben bedragen, zijn thans, doordien de vangst begint te verminderen, tot f 2,30 a f 2,40 het Ned. pond gestegen. De eerste winter of zoogenaamde groenwe zalm is den 1sten dezer gevangen.

— Vrijdag avond heeft er weder een vreeselijke brand in de gemeente Tilburg gewoed. Niet minder dan 8 gebouwen, bestaande uit 14 woningen werden in een uur tijds eene prooi der vlammen. De brand ontstond ongeveer 8 uur, toen dus de ingezetenen zich nog niet ter rust hadden gelegd; anders waren de gevolgen onberekenbaar geweest. Dit is nu de 7de of 8ste brand, welke binnen kort Tilburg teisterde. Zulks moet onwillekeurig aan moedwil doen denken, doch is men in dit geval de daders nog niet op het spoor.

— Te Scheveningen is de treurige tijding ontvangen, dat de romp van de pink de *Jonge Mees*, reeders de heeren *A. Vrolijk* en *J. van der Toorn*, door de equipage verlaten, in zee drijvende is gevonden. De verslagenheid, welke dat berigt in zoovele gezinnen te weeg gebragt heeft, is groot. Is de bemanning verongelukt, dan zijn niet minder dan acht schippers in de kracht huns levens in de golven omgekomen; op een na zijn allen gehuwd, terwijl twee vrouwen in zwangeren toestand verkeeren.

— Zaturdag jl. had te Leiden eene droevige gebeurtenis plaats. Bij het aflossen der wacht aan het militaire detentiehuis, buiten de Marschpoort dier stad, worden de kogels der geladen geweren van de afgeloste wacht gewoonlijk door den tamboer afgetrokken. Ook thans daarmede bezig, schijnt door onvoorzigtigheid het slaghoedje op een der geweren gelaten en de haan daarbij gespannen gebleven te zijn, zoodat het geweer onverhoeds afschoot en de kogel in den hals drong, waarop de ongelukkige dadelijk dood viel. Hij behoorde tot het aldaar in bezetting liggende bataillon grenadiers.

— Uit Koevorden wordt gemeld dat bij het etablissement van den heer *Lageweerth*, te Wiermarschen, eergisteren eenige jongens een wespennest wilden uitbranden, toen de vlammen zich mededeelden aan de uitgestrekte branderij, waarvan spoedig een gedeelte eene prooi der vlammen werd.

— In de vorige week zijn de regter-commissaris en officier bij de arrondissementsregtbank te Arnhem naar Pannerden vertrokken, om in loco onderzoek te doen naar eene aldaar gepleegde misdaad. Eene vrouw, die een jongen peeren van een boom had zien slaan, moet den knaap deswege zoodanig mishandeld hebben, dat hij een paar dagen daarna aan de gevolgen is overleden.

— Bij eene publieke verkooping van land te Asperen, den 9 October, werd een stuk, ter grootte van 1 morgen, verkocht voor f 3150. Wanneer men berekent, dat de onkosten omtrent 14 pCt. bedragen en dat land jaarlijks met circa f 20 polder en andere lasten bezwaard is, is dit een buitensporig hooge prijs te noemen.

— Volgens een gerucht, hetwelk zich van verschillende zijden schijnt te bevestigen, moet eene te Beemster wonende welgestelde boerin, die sints eenigen tijd blijken van geen geregeld verstand gaf, eenige dagen geleden in een oogenblik van sterke overspanning eene zeer aanzienlijke som (voor zoover men kan berekenen f 5000 aan bank- en muntbiljetten) hebben verbrand.

— Aan den Kinderdijk werd dezer dagen de 80e verjaardag gevierd van den bekenden scheepsbouwmeester *Fop Smit*, bij welke gelegenheid den verdienstelijken man van wege Z. M. den Koning het ridderkruis der Eikenkroon werd toegezonden.

— Uit Amsterdam schrijft men, dat de nog jeugdige huisvrouw van een diamantslijper, wonende in de Batavierstraat aldaar, Vrijdag ll. van tweelingen, een jongen en een meisje, is bevallen; dit is de vierde maal in den tijd van drie en een half jaar dat deze vrouw tweelingen heeft ter wereld gebragt.

— Maandag hield de Letterkundige Afdeeling van de Koninklijke Akademie van Wetenschappen hare gewone maandelijksche vergadering te Amsterdam.

De Secretaris doet mededeeling van een brief des heeren *de Vries*, te kennen gevende, dat hij de vergadering niet kan bijwonen, en daarbij inzendende een berigt wegens eene nieuwe vereeniging ter bevordering der oude Nederl. letterkunde. Uit dit uitvoerig berigt blijkt, dat deze vereeniging, onder zekere wijziging, de taak der vroegere wenscht op te vatten, en voort te gaan met de uitgave van oude Nederl. werken, met name genoemd. De afdeeling ontvangt met belangstelling dit berigt en doet daarvan blijken door hare inteekening.

De Voorzitter deelt mede, dat hij verwachtte, maar nog niet ontvangen had, eene missive van het Prov. Utrechtsch Genootschap, ter zake van het Nederl. Charterboek. Overeenkomstig zijn voorstel wordt te dier zake bij voorraad eene commissie benoemd, bestaande uit de heeren *Bakhuizen v. d. Brink*, *Sloet* en *de Wal*; op voorstel des eerstgenoemden, die eenigermate de zaak van het Charterboek heeft uitgelokt, en er dus voor is, wordt aan deze commissie nog toegevoegd de heer *Delprat*, die er bedenkingen tegen heeft geopperd.

Overeenkomstig het besluit op de vorige vergadering, moet na het inkomen van ministers antwoord eene commissie worden benoemd, belast met de regeling van het onderzoek in de Spaansche bibliotheken, naar het voorstel *Bake*. De Voorzitter stelt voor de heeren *Bake*, *Karsten* en *Boot*. Doch op voorstel van eenige leden wordt die zaak aangehouden.

De Voorzitter doet opmerken, dat de commissie aan den heer *van Lennep* in zake de ruïne van Teylingen door den loop der zaken ontbondig is geworden.

Alsnu doet de heer *Dirks* zijn voorstel om de beschrijving van Nederl. Historiepenningen door Mr. *G. van Loon*, op nieuw te vervolgen. In eene inleiding motiveert hij dat voorstel, dat vijfledig is:

1°. Dat de akademie verklaring bereid is dat belangrijk werk op te vatten.

2°. Eene commissie van 2 of 3 leden te dezer zake benoeme tot onderzoek wat en hoe ten deze te doen is. (Tot grondslag harer werkzaamheden, legt de voorsteller eene door hem opgemaakte lijst van penningen over).

3°. Bepale hoe ver 't vervolg zal loopen.

4°. Bepale welke penningen verdienen afgebeeld en beschreven te worden.

5°. Raming van kosten opmake.

Ten einde de akademie, aldus voorgelicht, een besluit trachte nemen over het al of niet doen der uitgave. Op de vraag van den heer *Millies* die berigt dat dr. *Wap* in zijn tijdschrift bezig is met de beschrijving der penningen van een bepaald tijdvak, geeft de heer *D.* te kennen, dat zijne bedoeling is, dat het werk van de akademie uitga, doch dat zijn voorstel voorloopig is, en de akademie nog tot niets bepaald verpligt. Onderscheidene leden opperden bezwaren, ook van finantiëlen aard. Ten slotte is op voorstel des Voorzitters besloten, de zaak te stellen in handen eener kommissie, bestaande uit de heeren *van den Bergh*, *Leemans* en *van Lennep*.

De heer *Bakhuyzen van den Brink* doet mededeeling van eene door hem ontdekte oude hollandsche rekening, veel ouder dan de tot dusver oudst-bekende, namelijk eene van voor 1265, ter zake van landhuur der Abdij van Egmond, welke, buiten hare meerdere oudheid, ook opmerkelijk is, omdat zij, schoon een klooster aangaande, geheel in het hollandsch is gesteld en zich onderscheidt door een bijzonderen vorm van den diminutief-uitgang. Daarom stelt hij voor ze mede te deelen aan den heer *de Vries*, ten fine van onderzoek opzigtens de taal, en des goedgekeurd ze op te nemen onder de uitgaven der Akademie. Op voorstel van den voorzitter zal ze aan drie leden worden medegedeeld: de heeren *de Vries*, *Nijhoff* en *Delprat*.

Eerste Provinciale Tentoonstelling van Nijverheid.

Het Bestuur der Eerste Provinciale Tentoonstelling van Nijverheid te 's Hertogenbosch, heeft de eer de houders der loten met onderstaande nommers uit te noodigen de prijzen, welke bij de verloting der opgenoemde Tentoonstelling aangekochte voorwerpen, op die nommers gevallen zijn, tegen overgave van het winnende lot te doen aan het lokaal der Tentoonstelling.

Nos.	29	558	Nos.	961	Nos. 1937
	43	588		1040	2004
	44	707		1110	2046
	155	718		1160	2051
	218	757		1195	2417
	324	782		1272	2485
	393	784		1319	2629
	489	808		1581	2894
	529	863		1618	2917
	554	879		1707	3048

's Hertogenbosch, 7 *October* 1857.

Het Bestuur voornoemd,
Namens hetzelve,
J. VAN DER LINDE,
Secretaris.

Voor het volgende is ons eene plaats verzocht:

»Op Maandag den 12den dezer heeft alhier de jaarlijksche algemeene vergadering plaats gehad der Muziek-Vereeniging, onder de zinspreuk: »*Vlijt en Volharding*," die des avonds ten 7 ure geopend werd met eene treffende aanspraak door den heere President, welke, na vooraf de notulen over het afgeloopen dienstjaar en het aanzienlijk getal opgekomen leden te hebben voorgelezen, den heer Secretaris-Penningmeester de gelegenheid stelde zijne gunstige rekening en verantwoording over het maatschappelijk jaar 1856/57 af te leggen.

Met belangstelling mogt men wederom hieruit den gunstigen vooruitgang ontwaren en het streelendste genoegen koesteren, van dit reeds zoo talentvol en alom bekend Muziek-Gezelschap in kracht te zien toenemen.

Voornoemde heer Secretaris-Penningmeester is dan ook, op voorstel der vergadering, onder algemeene toejuiching der presente leden, in deze doelwerkzame functie herkozen geworden, en nadat vervolgens voor de bestaande vacatures als lid van het Hoofdbestuur den heer *J. Wijmer* en die der twee Commissarissen voor de buitengewone leden, de heeren *A. Kwisthout* en *C. W. Rijken*, zijn gebalotteerd geworden, is gemelde vergadering ten 9½ ure door voornoemden heere President met eene allertreffendste rede gesloten geworden.

Niet alleen de algemeene hartelijke deelneming van Bredasch gegoede ingezetenen, maar de Muziek-Vereeniging zelve drage er roem op, dat den Muziekkunstenaar de heer *J. Wijmen*, met bovengenoemde benoeming is onderscheiden, wiens roem niet alleen alhier, maar zelfs in vreemden lande verspreid ligt.

Alzoo, ten slotte, zal er, ter hengelijke viering van het 20-jarig bestaan dezer Muziek-Vereeniging, op Donderdag den 15den October eerstaande, een feestelijk Soirée en Souper gegeven worden."

Breda den 14den October 1857.

G R A A N M A R K T.

AMSTERDAM den 12 October.

Poolsche TARWE [illegible] lager: 129 ℔ b. Poolsche ƒ 363; 134 ℔ Nassaud. ƒ 330; 133 ℔ b. dito ƒ 340.

ROGGE prijshoudend met goeden handel: 119 ℔ Archangel ƒ 182 aan de Zaan; 117, 118 ℔ Petersb. ƒ 177, 179.

GERST, HAVER en BOEKWEIT zonder handel.

KOOLZAAD traag: Holst. 72 P. vl.; in veiling 135 ℔ Wismar ƒ 434, 404; op 9 v. Olie te leveren in Oct. 78 P. vl.; in Nov. 79½ P. vl.

LIJNZAAD een doen; 110, 111 ℔ Riga Zaai ƒ 400.

RAAPOLIE op 6/w. ƒ 46¾, vlieg. ƒ 45½, 1 Nov. ƒ 45½, 1 Dec. ƒ 45¾; 1 Mei ƒ 46½.

LIJNOLIE op 6/w. ƒ 45¾, vlieg. ƒ 44½; 1 Nov. ƒ 44 à 43¾; 1 Dec. ƒ 42½ à 42½; 1 Maart, April en Mei ƒ 41½.

HENNEPOLIE op 6/w. ƒ 48½, vlieg. ƒ 47.

RAAPKOEKEN, per 1040 stuks ƒ 90 à ƒ 95.

LIJNKOEKEN, per 104 st. ƒ 11½ à ƒ 14½.

MARKTPRIJZEN DER STAD BREDA,
VAN DEN 13 OCTOBER 1857.

Het Nederl. Mudde Tarwe	van ƒ 11,30	tot ƒ 11,80.
Het dito dito Rogge Oude	6,60	6,65.
Het dito dito Rogge Nieuwe	0,00	0,00.
Het dito dito Boekweit Oude	0,00	0,00.
Het dito dito Boekweit Nieuwe	0,00	0,00.
Een dito pond Boter	1,00	[illegible]
Zand-Aardappelen, (Vat of Mudde)	1,90	2,10.
Het 1000 Eiken Telhout		3,00.
Het 1000 Doof-Hout		[illegible]
De kar Spaanders		4,10.
De [illegible] Struiken		4,30.
De 100 [illegible]		5,00.

233e STAATS-LOTERIJ.
VIJFDE KLASSE.

17e TREKKING. No. 17050, ƒ 1000 en premie ƒ 30,000, No. 6496 premie ƒ 3000.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (13 *October*) was de Fondsnotering: Ned. 2½ pCt. 60⅞, 61⅛, ¼; 3 pCt. 72, 73, 72½; 4 pCt. 93, 95⅝, 93½; Handelm. 145, 147; Rusland 5 pCt. 102, ⅞, 102; dito 1828—29 102; 4 pCt. 83⅞; Id. bij Stieglitz 83⅝; 5 pCt. 1854 96¼; Id. 1855 96⅞, 98¼, 96⅞; Spanje 4½ pCt. 24[illegible]; 3 pCt. [illegible] Binnenl. 3 pCt. 34, 35½, 34½; 3 pCt. te Londen 44, 43, 44½; Oostenrijk Metall. 5 pCt. 69½, 70½, 70; Zilver Nat. 5 pCt. 71½, 72½, 72; Zilver 1849—54 81½, 82½, 81⅞; 2½ pCt. 36⅞, ½, ¼.

Te BREDA, bij BROESE & COMP. Boekdrukkers en Boekverkoopers.